

N:o 5 a.

Ank. till Riksd. kansli den 1 maj 1891, kl. 5 e. m.

Utlåtande, angående två anslag under riksstatens fjerde hufvudtitel.

(1:a U. A.)

1:o. I punkten 3:o i sitt utlåtande n:o 5 angående regleringen af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel har utskottet anmält, att i förslagsanslaget till ersättning för störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet, 4,000 kronor, Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring, hvaremot uti en inom Andra Kammaren af herr *A. Johansson* väckt motion (n:o 48) yrkats för angifvet ändamål höjning deraf, samt att utskottet framdeles skulle deröfver afgifva särskildt utlåtande.

Ang. anslaget till ersättning för störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet.

Till fullgörande deraf får utskottet härmed afgifva yttrande öfver berörda framställning.

I nämnda motion har yrkats, att ersättning af statsmedel måtte tillerkännas rusthållarne vid indelta kavalleriet för under tjenstgöring, vid så väl ordinarie möten som extra kommenderingar, störtade eller skadade nummerhästar, under samma vilkor, som funnes föreskrifna i arméförvaltningens kungörelse den 14 juli 1885, och för detta ändamål förslagsanslaget till störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet höjas från nuvarande 4,000 kronor med 2,000 kronor till 6,000 kronor.

Till stöd för sitt förslag anför motionären, att det visserligen vore fördelaktigt, att, på sätt i berörda kungörelse föreskrifves, rusthållarne vid indelta kavalleriet tillerkännas ersättning för nummerhästar, hvilka under s. k. extra kommenderingar vid skolor, fälttjenstöfningar, fältöfningar för officerare och andra dylika tillfällen störta eller så skadas,

att de i följd deraf vid nästpåföljande mönstring blifva kasserade, men att, då en häst lika lätt kunde skadas äfven vid de ordinarie mötena, rättighet till ersättning äfven borde utsträckas till dessa möten.

Af det nuvarande anslaget hade, enligt hvad motionären under åberopande af en från arméförvaltningen bekommen uppgift meddelat, sådana ersättningar utgått under år 1886 med 500 kronor, under år 1888 med 1,250 kronor, under år 1889 med 1,025 kronor och under år 1890 med 2,657 kronor, hvaremot under år 1887 ingen ersättning utgått. Ersättningarna hade således icke under något år uppgått till hela anslagets belopp, men om rättigheten till ersättning utsträcktes äfven till de ordinarie mötena, syntes detta anslag behöfva något höjas; och föresloge motionären en höjning med 2,000 kronor. För åtnjutande af ersättning äfvensom ersättningens storlek borde, enligt motionärens mening, villkoren blifva desamma, som funnes bestämda i ofvan åberopade kungörelse.

Då Riksdagen på Kongl. Maj:ts framställning år 1885 första gången beviljade ifrågavarande anslag till beredande af ersättning för indelta kavalleriet tillhörande nummerhästar, som under extra kommenderingar störta eller så skadas, att de blifva såsom tjenstehästar obrukbara, anhöll Riksdagen tillika, att Kongl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, huru vida icke rättigheten till ersättning för sådana hästar skäligen kunde utsträckas äfven till olycksfall vid alla de tillfällen, då hästen på vederbörande befäls order är från rusthållet bortkommenderad, samt till Riksdagen aflåta den framställning i ämnet, hvartill Kongl. Maj:t kunde finna skäl.

Med anledning af Riksdagens omförmälda beslut lät Kongl. Maj:t den 14 juli 1885 genom arméförvaltningen utfärda kungörelse med föreskrifter, under hvilka vilkor och till hvad belopp deri omförmälda ersättning för störtade eller skadade nummerhästar må rusthållare tillkomma; hvaremot Kongl. Maj:t, efter det kavalleriinspektören och arméförvaltningen blifvit hörda och dervid sammanstämmande anført, att det ifrågasatta medgifvandet säkerligen skulle framkalla många och svårlösta tvister mellan kronan och rusthållarne vid ersättningsskyldighetens bestämmande, äfvensom föranleda dertill, att de rustande med ännu mindre omsorg än hittills komme att vårda sina nummerhästar, funnit den rusthållare sålunda medgifna rättighet till ersättning i vissa fall icke lämpligen kunna, på sätt ifrågasatt blifvit, än vidare utsträckas.

Då i fråga om tidsenlig omorganisation af försvarsverket i dess helhet och i sammanhang dermed en vakanssättning af det indelta

kavalleriet för närvarande står på dagordningen, har det syns utskottet mindre lämpligt att föreslå Riksdagen att för ifrågavarande ändamål utsträcka statens ersättningsskyldighet i så stor mån, som motionären föreslagit. Deremot har utskottet trots sig böra förorda, att kronans nuvarande skyldighet att ersätta störtade eller skadade hästar så till vida utsträcker, att vederbörande rusthållare under samma vilkor, som finnas föreskrifna i ofvanberörda kungörelse af den 14 juli 1885, jemväl må erhålla ersättning för nummerhäst, som störtat eller skadats såväl vid rekryt- och remontmöte som vid remontmöte, för hvilket ändamål förvarande anslag torde, på sätt motionären föreslagit, böra höjas med 2,000 kronor till 6,000 kronor.

Utskottet hemställer därför,

att Riksdagen, med anledning af herr A. Johanssons omförmälda motion, må besluta, att af anslaget till ersättning för störtade och skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet må utgå ersättning, enligt de i arméförvaltningens kungörelse i ämnet den 14 juli 1885 föreskrifna vilkor, åt vederbörande rusthållare jemväl för vid rekryt- och remontmöte eller vid remontmöte störtad eller skadad nummerhäst, samt att för sådant ändamål anslaget, nu 4,000 kronor, må höjas med 2,000 kronor till 6,000 kronor.

2:o. I punkten 18:o af sitt utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel anmälde utskottet att, enär, enligt hvad utskottet inhemtat, Riksdagens nästlidet år församlade revisorer i sin berättelse om granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning år 1889 ifrågasatt, huru vida icke nedsättning skulle kunna ega rum i anslaget till krigsskolan, men revisorerens berättelse då icke till utskottet inkommit, utskottet skulle framdeles under riksdagens lopp i afseende å anslaget till krigsskolan afgifva den framställning, hvartill förhållandena kunde föranleda.

Enligt hvad revisorerne meddelat (sid. 76 af rev.-ber.), har anslaget till krigsskolan under en följd af år varit i riksstaten uppfördt till 79,889 kronor, men under år 1889 likasom under föregående år allt sedan år 1882 hade krigsskolan deraf erhållit endast 79,689 kronor. Återstående 200 kronor hade såsom öfverskjutande anvisning lagts till 4:de hufvud-

*Angående
anslaget till
krigsskolan*

titelns allmänna besparingar. Efter hvad revisorerne inhemtat, hade berörda besparing föranledts deraf, att sedan år 1882 slottspastorns attöning, som förut utgjort 1,200 kronor, utgått med endast 1,000 kronor. Då sålunda genom minskning i aflöningsstaten motsvarande nedsättning i anslaget syntes kunna ega rum, hade revisorerne velat å förhållandet fästa uppmärksamheten.

I anledning af denna framställning hade chefen för krigsskolan afgifvit yttrande och dervid beträffande sannolika orsaken till den nedsättning af aflöningsförmånerna för dervarande slottspastor, hvilken gifvit revisorerne anledning till den föreliggande anmärkningen, anført, att efter krigsskolans år 1874 undergångna reorganisation en minskning i slottspastorns göromål syntes hafva inträdt, genom upphörandet af att taga i anspråk viss honom åliggande undervisningsskyldighet m. m., hvarför en motsvarande reduktion af hans aflöning tycktes hafva varit möjlig att vidtaga. Kongl. Maj:ts stater för skolan innehölle ock derefter, till och med staten för 1881, följande anmärkning: »vid nuvarande slottspastorns afgång kan lönen nedsättas till 1,000 kronor.» Denna anvisning ansåge chefen ingalunda hafva afsett ett fastslående för alltid af slottspastorns minskade löneförmåner, utan fast mer ett möjliggörande att lämpa dem efter tillfälliga förhållanden, hvilka då väl medgäffe den gjorda aflöningsminskningen, men hvilka en annan tid skulle kunna komma att af honom kräfvat ett ökadtt arbete, för hvilket arfvodet borde utgå med det ursprungliga beloppet; hvarför väl tills vidare en årlig besparing borde göras, utan att likväl en minskning af anslaget deraf borde blifva en följd.

Utskottet, som delar revisorerens uppfattning derom, att anslaget till krigsskolan bör minskas med det belopp, som motsvarar skilnaden mellan den till slottspastorn å Karlberg utgående aflöning och den i aflöningsstaten för denna befattning uppförda lön, eller 200 kronor, hemställer alltså,

att anslaget till krigsskolan må i 1892 års riksstat uppföras med ett till 79,689 kronor nedsatt belopp.

Stockholm den 1 maj 1891.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.